

Уважаеми съграждани,

след 500-годишното чуждо владичество, в предградието на османската столица Сан-Стефано на днешния ден през 1878 г. руски и турски дипломати полагат подписите си под мирния договор, който възстановява българската държава в граници, близки до етническият ареал на българите. Макар и временно, българите от Мизия, Тракия и Македония са събрани под стряхата на общото Отечество – възстановената българска държава.

Руските представители на преговорите за подписването на мирния договор граф Николай Игнатиев и Александър Нелидов отлично са разбирали, че поставяйки своите подписи, парафират един мъртво роден документ, който обаче остава в съзнанието и паметта на българския народ като договора, възстановил след близо половин хилядолетие българската държавност. Именно поради това всички спорове около датата на националния празник са безпредметни. Защото са важни народната памет за събитието и чувството, че от този момент българите са свободни. Отхвърлен е яремът, който от столетия тежи над българите; изпълнени са заветите на Паисий Хилендарски, на Левски, Раковски и Ботев.

Вглеждайки се назад в собствената си история, Ние, българите, ще разберем, че Освобождението не е дело единствено на Русия или на някоя от Великите сили, както често ни се внушава. Поколения възрожденци допринасят за свободата, от пламъците на градовете и селата, опожарени след Априлското въстание. Радостните възгласи при посрещането на руските войници се сливат с предсмъртните стенания на жертвите в Батак, Перущица, Стрелча, Стара Загора. Именно величието на тази неравна борба кара прогресивна Европа да обърне поглед към Балканите. Героизмът и мъченичеството на българския народ възкресяват България.

Трети март е повод да си спомним за всички, които допринасят за свободата. Защото е мит, че българската свобода ни е дарена от руското оръжие. Нашият народ, българската възрожденска интелигенция, революционерите, отдали енергията и живота си за свободата – това са героите, доказали, че българският народ не приема Османската империя като своя държава и предизвикали военната намеса на Русия и негласната подкрепа на другите Велики сили за възстановяването на българската държавност.

Въпреки че Сан-Стефанският договор е предварителен, въпреки че в Берлин няколко месеца по-късно границите са преначертани и българската нация е разпокъсана, в съзнанието на поколения българи Сан-Стефано остава национален идеал, а 3 март – денят, в който България възкръсна.

Честит празник!